Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 04. 2021, sp. zn. 29 Cdo 1885/2019, ECLI:CZ:NS:2021:29.CDO.1885.2019.1

Číslo: 7/2022

Právní věta:

Skončí-li konkursní řízení, v jehož průběhu nebyla přihlášená pohledávka konkursního věřitele ani zčásti uspokojena z majetku náležejícího do konkursní podstaty úpadce, zrušením konkursu podle § 44 odst. 2 zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání (ve znění účinném do 31. 12. 2007), je z hlediska významu předmětu řízení pro poškozeného (konkursního věřitele) při posuzování přiměřenosti délky řízení i při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění v penězích podstatné, že poškozený (konkursní věřitel) neobdržel v konkursním řízení na uspokojení svého nároku ničeho. Při zrušení konkursu postupem podle § 44 odst. 2 uvedeného zákona nevzejde z konkursního řízení na jeho konci údaj o částce, jaké se konkursnímu věřiteli (poškozenému) v konkursu dostalo nebo má dostat na uspokojení jeho přihlášené pohledávky. Význam předmětu konkursního řízení pro poškozeného (konkursního věřitele) lze za této situace určit jen tak, že soud rozhodující o přiměřeném zadostiučinění podle stavu konkursní podstaty ke dni úmrtí úpadce [jež může zahrnovat již dosažený výtěžek zpeněžení majetku konkursní podstaty nebo (též) dosud nezpeněžený majetek náležející do konkursní podstaty] a podle stavu v konkursním řízení uplatněných a dosud neuspokojených pohledávek určí, jaká částka by poškozenému (konkursnímu věřiteli) připadla na úhradu jeho přihlášené pohledávky, kdyby konkursní řízení skončilo (mohlo skončit) rozvrhem. Jde o údaj zpravidla zjistitelný již ze zprávy o dosavadních výsledcích konkursu, kterou správce konkursní podstaty sestavuje podle § 44 odst. 2 uvedeného zákona.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 29.04.2021

Spisová značka: 29 Cdo 1885/2019

Číslo rozhodnutí: 7

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Konkurs - zrušení konkursu, Odpovědnost státu za škodu [Odpovědnost státu za újmu]

Předpisy: § 13 zákona č. 82/1998 Sb.
§ 31a zákona č. 82/1998 Sb.
§ 44 ZKV ve znění do 31.12.2007

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Dotčená rozhodnutí:

Stanovisko pléna Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2011, Cpjn 206/2010, uveřejněné pod číslem

58/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, popř. dále jen R 58/2011

Stanovisko pléna Nejvyššího soudu ze dne 17. 6. 1998, Cpjn 19/98, uveřejněné pod číslem 52/98 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, popř. dále jen R 52/1998

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 9. 2008, sp. zn. 29 Cdo 3409/2008, uveřejněné pod číslem 16/2009 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část občanskoprávní a obchodní

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 5. 2012, sp. zn. 29 Cdo 2012/2010, uveřejněný pod číslem 132/2012 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část občanskoprávní a obchodní

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 6. 2009, sp. zn. 29 Cdo 2917/2007, uveřejněný pod číslem 42/2010 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část občanskoprávní a obchodní

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 1. 2006, sp. zn. 29 Odo 208/2003, uveřejněné pod číslem 95/2006 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část občanskoprávní a obchodní

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 5. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2243/2011, uveřejněný pod číslem 90/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část občanskoprávní a obchodní

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 6. 1999, sp. zn. 31 Cdo 1908/98, uveřejněný pod číslem 20/2000 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část občanskoprávní a obchodní

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 11. 2014, sp. zn. 30 Cdo 3850/2014, uveřejněný pod číslem 37/2015 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část občanskoprávní a obchodní

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 20. 4. 2011, sp. zn. 30 Cdo 1455/2009

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 5. 2017, sp. zn. 30 Cdo 2328/2015

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. 4. 2019, sp. zn. 30 Cdo 1724/2017

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud k dovolání žalobkyně zrušil rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 5. 12. 2018, sp. zn. 13 Co 395/2018, a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

I. Dosavadní průběh řízení

1. Rozsudkem ze dne 16. 7. 2018, č. j. 20 C 154/2016-211, Obvodní soud pro Prahu 2:

> [1] Zamítl žalobu, kterou se žalobkyně (H. B.) domáhala vůči žalovanému (České republice – Ministerstvu spravedlnosti) konstatování, že průtahy v (konkursním) řízení vedeném u Krajského soudu v Praze (dále jen „konkursní soud“) pod sp. zn. K 9/97 došlo k zásahu do jejího práva na spravedlivý proces (bod I. výroku), a zaplacení částky 380 000 Kč s příslušenstvím, tvořeným zákonným úrokem z prodlení za dobu od 9. 12. 2016 do zaplacení (bod II. výroku).
>
> [2] Uložil žalobkyni zaplatit žalovanému na náhradě nákladů řízení do 3 dnů od právní moci rozhodnutí částku 1 500 Kč (bod III. výroku).

2. Obvodní soud – vycházeje z ustanovení § 1 odst. 1, § 2, § 13 odst. 1 a § 31a zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti

(notářský řád), ve znění pozdějších předpisů – dospěl po provedeném dokazování k závěru, že žaloba není důvodná, jelikož v předmětném konkursním řízení [vedeném na majetek úpadce M. B. (dále jen „M. B.“)] nedošlo od 21. 11. 2003, tedy ode dne, kdy se jej žalobkyně účastní jako konkursní věřitelka s pohledávkou vzešlou z rozsudku o vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví žalobkyně a úpadce, k nesprávnému úřednímu postupu ani k vydání nezákonného rozhodnutí, jež by bylo v příčinné souvislosti se vznikem nemajetkové újmy, za kterou žalobkyně požaduje zadostiučinění. Při vyřizování věci postupoval konkursní soud v přiměřených lhůtách, bez průtahů mezi jednotlivými úkony a nepochybil ani při výkonu dohlédací činnosti nad činností správce konkursní podstaty úpadce.

3. Dalším důvodem pro zamítnutí žaloby je podle obvodního soudu hledisko významu konkursního řízení pro žalobkyni. Obecně totiž platí, že nevyjdou-li v řízení o přiznání přiměřeného zadostiučinění za porušení práva na přiměřenou délku konkursního řízení najevo skutečnosti, z nichž by bylo možné dovodit, že konkursní věřitel mohl v průběhu konkursního řízení důvodně očekávat vyšší míru uspokojení přihlášené pohledávky, je pro něj z hlediska významu předmětu řízení určující (co do výše peněžitého nároku) částka, jaké se mu v konkursu dostalo na uspokojení jeho pohledávky. Srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 5. 2012, sp. zn. 29 Cdo 2012/2010 [jde o rozsudek uveřejněný pod číslem 132/2012 Sb. rozh. obč. (dále jen „R 132/2012“), který je (stejně jako další rozhodnutí Nejvyššího soudu zmíněná níže) dostupný i na webových stránkách Nejvyššího soudu]. Vzhledem k tomu, že posuzované řízení nebylo dosud skončeno, když úpadce dne 29. 12. 2016 zemřel, nelze posoudit hledisko významu posuzovaného řízení pro žalobkyni (za předpokladu existence nesprávného úředního postupu), takže žaloba je předčasná.

4. K odvolání žalobkyně (jež směřovalo proti bodům II. a III. výroku rozsudku obvodního soudu) Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 5. 12. 2018, č. j. 13 Co 395/2018-247:

> [1] Potvrdil rozsudek obvodního soudu v bodech II. a III. výroku (první výrok).
>
> [2] Uložil žalobkyni zaplatit žalovanému na náhradě nákladů odvolacího řízení do 3 dnů od právní moci rozhodnutí částku 300 Kč (druhý výrok).

5. Odvolací soud – vycházeje z ustanovení § 13 odst. 1 a § 22 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., a z ustanovení § 7, § 26a odst. 3 a § 44 odst. 2 zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání (dále též jen „ZKV“) – dospěl po přezkoumání napadeného rozhodnutí, s jehož skutkovými zjištěními se ztotožnil, k následujícím závěrům:

6. Z ustálené judikatury Nejvyššího soudu plyne, že přiměřené zadostiučinění lze přiznat i tehdy, jestliže v řízení, v němž došlo k nesprávnému úřednímu postupu ve smyslu ustanovení § 13 odst. 1 věty třetí a § 22 odst. 1 věty třetí zákona č. 82/1998 Sb. (tj. k porušení práva účastníka na přiměřenou délku řízení), nebylo doposud pravomocně skončeno [srov. bod V. stanoviska občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Cpjn 206/2010; jde o stanovisko uveřejněné pod číslem 58/2011 Sb. rozh. obč. (dále jen „R 58/2011“)]. Účastník řízení považující se za poškozeného nepřiměřeně dlouhým řízením by sice měl zpravidla vyčkat jeho skončení a teprve poté požadovat náhradu vzniklé nemajetkové újmy, což je v souladu s požadavkem hospodárnosti a efektivity soudního řízení [srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 20. 4. 2011, sp. zn. 30 Cdo 1455/2009 (jde o rozsudek uveřejněný v časopise Soudní judikatura, číslo 10 – 11, ročníku 2011, pod číslem 146)], na obecné platnosti uvedeného pravidla to ale ničeho nemění.

7. Výjimku z tohoto pravidla představují podle judikatury Nejvyššího soudu případy „průtažných“ konkursních řízení z pohledu konkursních věřitelů, neboť v nich až do jejich skončení nelze určit jejich význam pro konkursní věřitele, a tím pádem ani stanovit přiměřenou výši zadostiučinění; srov. rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 1455/2009, nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 5.

2017, sp. zn. 30 Cdo 2328/2015 (jde o rozsudek uveřejněný v časopise Soudní judikatura, číslo 10, ročníku 2018, pod číslem 126). Okamžik skončení konkursního řízení přitom spadá z pohledu konkursních věřitelů zásadně v jedno se splněním pravomocného rozvrhového usnesení vůči jejich osobám. K tomu srov. R 132/2012 (pasáž k významu předmětu konkursního řízení pro poškozeného).

8. V dané věci nejsou dány důvody, pro něž by nemělo dojít k rozvrhu (byť v rámci dědického řízení; srov. § 44 odst. 2 ZKV), a proč by se žalobkyně neměla účastnit rozvrhu. Z vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví žalobkyně a úpadce vzešla pohledávka žalobkyně vůči úpadci ve výši 5 791 189 Kč. Žalobkyně je (proto) konkursním věřitelem (§ 7 ZKV) a vzhledem ke stavu konkursní podstaty není vyloučeno (byť jen částečné) uspokojení její pohledávky, která se v konkursu nepřihlašuje (§ 26a odst. 3 ZKV). Míra uspokojení této pohledávky je věcí skončení konkursu. „Neskončení" konkursního řízení je proto důvodem k zamítnutí žaloby, jakkoli jen tzv. „pro tentokrát". Závěr obvodního soudu o předčasnosti žaloby (byť formulovaný toliko pro případ nesprávnosti závěru o přiměřenosti délky řízení) tak odvolací soud shledal správným.

II.
Dovolání a vyjádření k němu

9. Proti rozsudku odvolacího soudu podala žalobkyně dovolání, jehož přípustnost vymezuje ve smyslu ustanovení § 237 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř."), argumentem, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení právní otázky, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena, jakož i na vyřešené právní otázce, která má být dovolacím soudem posouzena jinak. Dovolatelka namítá, že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci (dovolací důvod dle § 241a odst. 1 o. s. ř.), a požaduje, aby Nejvyšší soud napadené rozhodnutí změnil v tomu duchu, že žalobě o přiznání zadostiučinění v penězích vyhoví, případně aby zrušil rozhodnutí soudů obou stupňů a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

10. V mezích uplatněného dovolacího důvodu dovolatelka především argumentuje ve prospěch závěru, že konkursní řízení trvalo nepřiměřeně dlouho, poukazujíc na to, že obvodní soud při hodnocení nepřiměřenosti délky konkursní řízení (kterýžto pojem soustavně označuje jako „průtahy v řízení") pomíjí lhůtu k podání konečné zprávy stanovenou v § 14a odst. 2 ZKV.

11. Následně dovolatelka s přihlédnutím k závěrům formulovaným v R 58/2011 a v R 132/2012 ve vazbě na jednotlivé fáze konkursního řízení zdůrazňuje, že není konkursní věřitelkou, jež by uplatňovala svůj nárok přihláškou pohledávky do konkursu. S přihlédnutím k tomu, že potřeba vypořádat bezpodílové spoluvlastnictví byla vyvolána účinky prohlášení konkursu na majetek úpadce (§ 14 odst. 1 písm. k/, § 26, § 26a ZKV), míní, že na svých právech byla dotčena již prohlášením konkursu (28. 11. 1997).

12. Dále dovolatelka poukazuje (v reakci na závěr obou soudů o předčasnosti žaloby) na to, že po smrti úpadce (29. 12. 2016) měl být konkurs ukončen v souladu s ustanovením § 44 odst. 2 ZKV, což se dosud nestalo. Ve vztahu ke kritériím příkladmo vypočteným v ustanovení § 31a odst. 3 zákona 82/1998 Sb. pak pro poměry své věci dovozuje, že:

a/ (celková délka řízení): dosavadní délka konkursního řízení je zjevně nepřiměřená,

b/ (složitost řízení): konkursní řízení nebylo komplikované,

c/ (jednání poškozeného): nijak nepřispěla k průtahům v řízení,

d/ (postupu orgánů veřejné moci během řízení): konkursní soud po jmenování JUDr. T. P. správcem konkursní podstaty úpadce zcela rezignoval na dohlédací činnost.

13. Ke kritériu formulovanému v § 31a odst. 3 písm. e/ zákona č. 82/1998 Sb. (význam předmětu řízení pro poškozeného) dovolatelka uvádí, že konkursní řízení pro ni mělo zásadní význam jak subjektivně, tak objektivně. Objektivně je kterýkoli manžel úpadce zainteresován na vypořádání zaniklého bezpodílového spoluvlastnictví manželů (aby bylo postaveno najisto, která část takového majetku náleží do konkursní podstaty). Přitom tato právní jistota se odvozuje od úkonů správce konkursní podstaty, když manželu dlužníka nesvědčí aktivní legitimace k zahájení takového řízení.

14. Dovolatelka má za neúnosné, že na vypořádání zaniklého bezpodílového spoluvlastnictví manželů čekala 6 let (a sama nutila správce konkursní podstaty k podání žaloby). Rovněž má za neúnosné, že se od listopadu 2003 nedozvěděla, zda vůbec a v jaké výši bude uspokojena její pohledávka. Nemožnost zjistit důvodně očekávanou vyšší míru uspokojení přihlášené pohledávky není jediným hlediskem významu posuzovaného řízení pro dovolatelku. Vzhledem k věku a postavení důchodkyně má jakékoli uspokojení pohledávky (byť by šlo o uspokojení ve výši považované jinými osobami za zanedbatelnou) zásadní význam. S přihlédnutím k dosavadnímu průběhu konkursní řízení má dovolatelka za to, že v konkursním řízení již nikdo nebude (byť jen malou částí) uspokojen, a to i vzhledem k nutnosti postupovat po smrti dlužníka dle § 44 odst. 2 ZKV. Není proto důvod čekat na rozhodnutí „dědického soudu“.

15. Do „majetkové“ (správně konkursní) podstaty spadá (jako jediný majetek úpadce) pohledávka vůči T. P., kterou současný správce konkursní podstaty uplatnil v insolvenčním řízení vedeném na majetek T. P. (ve výši 2 613 862 Kč jako zajištěnou a ve výši 1 186 138 Kč jako nezajištěnou), přičemž je otázkou, zda při likvidaci dědictví bude tato pohledávka zpeněžena. Mínění soudů, že při neskončeném konkursním řízení nelze určit míru jejího uspokojení, má dovolatelka za absurdní v kontextu s tím, že konkursní řízení trvalo tak dlouho, až úpadce zemřel, a v dohledné době nebude ukončena ani druhá fáze konkursního řízení, natož fáze třetí (rozvrhová). Závěr soudů znamená, že délkou neskončeného konkursního řízení odůvodnily, proč nemá nárok na zadostiučinění.

16. R 132/2012 váže hodnocení kritéria významu řízení pouze na význam předmětu řízení pro věřitele (výší částky, jaké se mu v konkursu dostalo na uspokojení pohledávky). Dovolatelka však míní, že existuje i skupina věřitelů, pro které má probíhající konkurs i jiný (než pouze materiální) význam. K tomu poukazuje na to, že byla manželkou úpadce, který se za svého života nedočkal ukončení konkursu, což se neblaze projevilo na finančním i psychickém stavu dovolatelky i M. B. Od konkursního řízení dovolatelka očekávala, že výše jejího nároku bude včas a řádně určena a že její pohledávka bude uspokojena ze zpeněženého majetku alespoň částečně. Odtud dovozuje, že je namístě, aby Nejvyšší soud určil, že význam předmětu řízení pro poškozeného nespočívá pouze v hodnotě uplatněného peněžitého nároku, ale že nepřiměřená délka řízení může zasáhnout i do jiných hodnot významných pro poškozeného.

17. Závěrem dovolatelka namítá, že je nutné revidovat závěry rozsudků Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 1455/2009 a 30 Cdo 2328/2015 (závěry, podle nichž před skončením konkursu nelze určit jeho význam pro konkursního věřitele, ani stanovit přiměřenou výši zadostiučinění).

18. Žalovaný ve vyjádření navrhuje dovolání odmítnout jako nepřípustné, s tím, že z něj není patrno, v čem dovolatelka spatřuje nesprávnost právních závěrů dovolacího soudu formulovaných ve výše označené judikatuře Nejvyššího soudu.

III.
Přípustnost dovolání

19. Rozhodné znění občanského soudního řádu pro dovolací řízení (v aktuálním znění) se podává z bodu 2., článku II, části první zákona č. 296/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních

soudních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

20. Nejvyšší soud se nejprve zabýval přípustností podaného dovolání. Dovolatelka výslovně podala dovolání proti prvnímu i druhému výroku napadeného rozhodnutí. V rozsahu, v němž směřuje proti té části prvního výroku napadeného rozhodnutí, kterou odvolací soud potvrdil rozsudek insolvenčního soudu v bodu III. výroku o nákladech řízení, a proti druhému výroku napadeného rozhodnutí o nákladech odvolacího řízení, Nejvyšší soud dovolání bez dalšího odmítl jako objektivně nepřípustné podle ustanovení § 243c odst. 1 o. s. ř., ve spojení s ustanovením § 238 odst. 1 písm. h/ o. s. ř.

21. V rozsahu, v němž dovolání směřuje proti potvrzujícímu výroku rozsudku odvolacího soudu ve věci samé, je dovolání v dané věci přípustné podle ustanovení § 237 o. s. ř., když pro ně neplatí žádné z omezení přípustnosti dovolání vypočtených v § 238 o. s. ř., a v posouzení otázky, zda žaloba je v daných souvislostech předčasná, jde o věc dovolacím soudem beze zbytku neřešenou.

IV.
Důvodnost dovolání

22. Nejvyšší soud se – v hranicích právních otázek vymezených dovoláním – zabýval především tím, zda je dán dovolací důvod uplatněný dovolatelkou, tedy správností právního posouzení věci odvolacím soudem.

23. Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

24. Skutkový stav věci, jak byl zjištěn soudy nižších stupňů, dovoláním nebyl (ani nemohl být) zpochybněn a Nejvyšší soud z něj při dalších úvahách vychází. Pro právní posouzení věci jsou rozhodná především následující skutková zjištění (z nichž vyšly oba soudy):

25. Konkursní řízení na majetek M. B. bylo zahájeno věřitelským návrhem dne 17. 12. 1996 (podaným u Krajského obchodního soudu v Praze, jenž následně postoupil věc konkursnímu soudu).

26. Usnesením ze dne 28. 11. 1997, sp. zn. K 9/97, konkursní soud prohlásil konkurs na majetek M. B.

27. Rozsudkem ze dne 13. 10. 2003, č. j. 36 C 9/2000-99, který nabyl právní moci dne 21. 11. 2003, vypořádal konkursní soud bezpodílové spoluvlastnictví M. B. a dovolatelky mimo jiné tak, že dovolatelka měla obdržet na vypořádání svého podílu částku 5.791.189 Kč.

28. Dovolatelka uplatnila u žalovaného nárok na přiměřené zadostiučinění, zahrnující požadavek na zaplacení částky 380 000 Kč, dne 8. 6. 2016.

29. M. B. zemřel 29. 12. 2016.

30. Konkursní řízení dosud neskončilo a nachází se ve fázi, kdy správce konkursní podstaty předložil konkursnímu soudu dne 18. 1. 2018 konečnou zprávu; pohledávka dovolatelky dosud nebyla uspokojena.

31. Pozůstalostní řízení ohledně zůstavitele M. B. dosud neskončilo.

32. Při úvaze, zda právní posouzení věci odvolacím soudem je ve smyslu ustanovení § 241a odst. 1 o. s. ř. správné, vychází dovolací soud ze skutkových závěrů odvolacího soudu a nikoli z těch

skutkových závěrů, které v dovolání na podporu svých právních argumentů (případně) nejprve zformuluje sám dovolatel. Srov. shodně např. důvody rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 27. 10. 2004, sp. zn. 29 Odo 268/2003, uveřejněného pod číslem 19/2006 Sb. rozh. obč., a rozsudku velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 9. 10. 2013, sp. zn. 31 Cdo 3881/2009, uveřejněného pod číslem 10/2014 Sb. rozh. obč.

33. Pro další úvahy Nejvyššího soudu jsou rozhodná následující ustanovení zákona č. 82/1998 Sb., zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenčního zákona), a zákona o konkursu a vyrovnání:

§ 13 (zákona č. 82/1998 Sb.)

(1) Stát odpovídá za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Nestanoví-li zákon pro provedení úkonu nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postup rovněž porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě.

(2) Právo na náhradu škody má ten, jemuž byla nesprávným úředním postupem způsobena škoda.

§ 31a (zákona č. 82/1998 Sb.)

Zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu

(1) Bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu.

(2) Zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.

(3) V případech, kdy nemajetková újma vznikla nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 věty druhé a třetí nebo § 22 odst. 1 věty druhé a třetí, přihlédne se při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění rovněž ke konkrétním okolnostem případu, zejména k

a/ celkové délce řízení,

b/ složitosti řízení,

c/ jednání poškozeného, kterým přispěl k průtahům v řízení, a k tomu, zda využil dostupných prostředků způsobilých odstranit průtahy v řízení,

d/ postupu orgánů veřejné moci během řízení a

e/ významu předmětu řízení pro poškozeného.

§ 432 (insolvenčního zákona)

Přechodné ustanovení

(1) Pro konkursní a vyrovnací řízení zahájená před účinností tohoto zákona se použijí

dosavadní právní předpisy.

(…)

§ 7 (ZKV)

Účastníci konkursu

Účastníky konkursu jsou věřitelé, kteří uplatňují nároky (dále jen „konkursní věřitelé“) a dlužník.

Zrušení konkursu

§ 44 (ZKV)

(1) Soud usnesením zruší konkurs, ve kterém nedošlo k potvrzení nuceného vyrovnání,

(…)

b/ po splnění rozvrhového usnesení;

(…)

(2) Jestliže úpadce zemřel v průběhu konkursu, podá správce zprávu o dosavadních výsledcích konkursu a předloží ji soudu; při vyhotovení zprávy se postupuje přiměřeně podle § 29 odst. 1. Předloženou zprávu soud přezkoumá přiměřeně podle § 29 odst. 2 a 3; na místo úpadce vstupují do řízení jeho dědici, a není-li jich, stát. Po schválení zprávy soud zruší konkurs a zprávu postoupí soudu, který projednává dědictví.

(…)

34. Ve výše uvedené podobě, pro věc rozhodné, platí citovaná ustanovení zákona č. 82/1998 Sb. beze změn ode dne, kdy dovolatelka uplatnila svůj nárok u žalovaného (8. 6. 2016). Ustanovení § 432 odst. 1 insolvenčního zákona platí v uvedené podobě beze změny od 1. 1. 2008 a ustanovení § 7 a § 44 ZKV nedoznala změn od prohlášení konkursu na majetek M. B. (28. 11. 1997) do 1. 1. 2008, kdy byl zákon o konkursu a vyrovnání zrušen insolvenčním zákonem.

35. Ve shora ustaveném právním rámci Nejvyšší soud úvodem poznamenává, že vzhledem k ustanovení § 432 odst. 1 insolvenčního zákona byla pro konkursní řízení vedené na majetek M. B. i v době od 1. 1. 2008 použitelná ustanovení zákona o konkursu a vyrovnání ve znění účinném do 31. 12. 2007; srov. i usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 9. 2008, sp. zn. 29 Cdo 3409/2008, uveřejněné pod číslem 16/2009 Sb. rozh. obč.

36. Nejvyšší soud již v R 58/2011 ozřejmil [bod V., str. 608 (378)], že přiměřené zadostiučinění lze přiznat i tehdy, jestliže řízení, v němž došlo k nesprávnému úřednímu postupu ve smyslu § 13 odst. 1 věty třetí a § 22 odst. 1 věty třetí zákona č. 82/1998 Sb., nebylo doposud pravomocně skončeno. Tamtéž vysvětlil, že tak lze učinit tehdy, je-li zjevné, že již dosavadní délka onoho řízení je nepřiměřená a k porušení práva tak došlo. Odvolací soud nicméně v napadeném rozhodnutí dovodil, že výjimku z takto formulovaného pravidla představují podle judikatury Nejvyššího soudu případy „průtažných“ konkursních řízení z pohledu konkursních věřitelů, neboť v nich až do jejich skončení nelze určit jejich význam pro konkursní věřitele, a tím pádem ani stanovit přiměřenou výši zadostiučinění.

37. K tomu Nejvyšší soud uvádí, že v poměrech dané věci odvolací soud aplikoval obecně správná judikaturní východiska k (ne)možnosti uplatnit nárok na přiměřené zadostiučinění před skončením řízení, v němž došlo k nesprávnému úřednímu postupu (jak plynou z R 58/2011 a pro poměry konkursních řízeních vedených podle zákona o konkursu a vyrovnání též z R 132/2012) zjednodušeně a v konečném důsledku pak (proto) nesprávně. Přitom oporou napadenému rozhodnutí nejsou (bez dalšího nemají být) ani závěry formulované v rozsudcích Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 1455/2009 a 30 Cdo 2328/2015.

38. Jakkoli se rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 1455/2009 netýkal nepřiměřené délky konkursního řízení (šlo o nepřiměřenou délku neskončeného vykonávacího řízení, jehož skončení bylo závislé na neskončeném konkursním řízení), je v něm formulován úsudek, podle kterého:

> „(…) posouzení přiměřenosti délky vedlejšího, zejména insolvenčního (konkursního) řízení přichází pojmově do úvahy až v souvislosti s jeho skončením. Nárok žalobce na posouzení přiměřenosti délky dosud neskončeného konkursního řízení by zde byl uplatněn – pro tentokráte – předčasně, neboť vzhledem ke složitosti konkursního řízení a jeho specifickým fázím a procesním formám nemůže být před jeho skončením zjevné, zda došlo k porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě“.

39. Rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 2328/2015, se rovněž netýkal nepřiměřené délky konkursního řízení, nicméně obsahuje (v odstavci 20.) argumentaci, podle níž:

> „20. (…) Vyplývá z logiky věci, že má-li soud rozhodovat o zadostiučinění již v průběhu řízení průtažného, nemá objektivně možnost zvážit veškeré okolnosti, jež jsou zvažovány při určení formy (případně výše) zadostiučinění za průběh skončeného průtažného řízení, a vychází tedy jen z těch skutečností, jež jsou mu známy v době jeho rozhodování (viz R 58/2011). Judikaturou byly dovozeny takové případy, kdy uvedenou možnost poškozenému nelze přiznat, a to buď z důvodu, že až do skončení průtažného řízení nelze určit význam tohoto řízení, a tím pádem ani stanovit přiměřenou výši zadostiučinění (v průtažných konkursních a insolvenčních řízeních), či v samotném průtažném řízení lze poškozenému poskytnout přiměřené odškodnění ve formě, jíž v odškodňovacím řízení poskytnout nelze (v případě průtažných trestních řízení).“

40. Teze formulované v obou rozsudcích (v té či oné formě se opakující i v dalších rozhodnutích Nejvyššího soudu) jsou ve shodě se závěry, jež Nejvyšší soud formuloval k významu předmětu konkursního řízení v R 132/2012: jde především o tuto pasáž (citovanou napadeným rozhodnutím):

> „Z hlediska významu předmětu řízení pro poškozeného je (při posuzování přiměřenosti délky řízení i při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění) podstatná též hodnota uplatněného peněžitého nároku. S přihlédnutím k (…) povaze konkursního řízení (v němž se prosazuje princip jen poměrného uspokojení věřitelů) však tuto hodnotu nelze směšovat s nominální výší uplatněného nároku. Jestliže v řízení o přiznání přiměřeného zadostiučinění za porušení práva na přiměřenou délku konkursního řízení nevyjdou najevo skutečnosti, z nichž by bylo možné dovodit, že konkursní věřitel mohl v průběhu konkursního řízení důvodně očekávat vyšší míru uspokojení přihlášené pohledávky, je z hlediska významu předmětu řízení pro tohoto věřitele co do výše peněžitého nároku určující částka, jaké se mu v konkursu dostalo na uspokojení jeho pohledávky.“

41. Jinak řečeno, jestliže konkursní řízení, v němž došlo k nesprávnému úřednímu postupu ve smyslu § 13 odst. 1 věty druhé a třetí zákona č. 82/1998 Sb. nebylo doposud pravomocně skončeno, není přiznání přiměřeného zadostiučinění konkursnímu věřiteli vyloučeno proto, že jde o konkursní řízení, nýbrž proto, že s přihlédnutím k závěrům formulovaným v R 132/2012 nebude před skončením konkursního řízení zásadně možné určit význam předmětu řízení pro tohoto věřitele (stanovit, jaké

částky se mu v konkursu dostalo na uspokojení jeho pohledávky).

42. V R 132/2012 Nejvyšší soud také ozřejmil, že pro určení konce doby konkursního řízení rozhodné pro posouzení přiměřenosti celkové délky konkursního řízení je u konkursního věřitele podstatné, kdy správce konkursní podstaty úpadce vůči němu splnil pravomocné rozvrhové usnesení, nikoli to, kdy byl konkurs formálně ukončen vydáním usnesení o zrušení konkursu po splnění rozvrhového usnesení, a s poukazem na důvody usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 1. 2006, sp. zn. 29 Odo 208/2003, uveřejněného pod číslem 95/2006 Sb. rozh. obč., a na důvody rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 25. 6. 2009, sp. zn. 29 Cdo 2917/2007, uveřejněného pod číslem 42/2010 Sb. rozh. obč., připomenul, že konkursní řízení vedené podle zákona o konkursu a vyrovnání se člení na několik relativně samostatných fází, z nichž první, přípravná, fáze počíná podáním návrhu na prohlášení konkursu a končí prohlášením konkursu, druhá, realizační, fáze se v době od prohlášení konkursu do podání konečné zprávy správcem konkursní podstaty pojí s přihlašováním pohledávek věřitelů, zjišťováním majetku patřícího do konkursní podstaty a zpeněžováním tohoto majetku a třetí, závěrečná, fáze začínající rozvrhovým usnesením postihuje vlastní rozvrh výtěžku konkursní podstaty mezi věřitele a zrušení konkursu.

43. Závěry formulované v R 132/2012 i ve výše označených rozhodnutích předjímají pravidelný chod konkursního řízení. Předpokládají, že druhá, realizační, fáze konkursního řízení skončí podáním konečné zprávy a jejím schválením a třetí, závěrečná, fáze konkursního řízení skončí zrušením konkursu po splnění rozvrhového usnesení (§ 44 odst. 1 písm. b/ ZKV). To ostatně plyne i z toho, že v R 132/2012 se Nejvyšší soud zabýval přiměřeností délky konkursního řízení, které skončilo právě zrušením konkursu po splnění rozvrhového usnesení. O takový případ v dané věci zjevně nejde.

44. Jak se podává již ze závěrů obsažených ve stanovisku občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 17. 6. 1998, sp. zn. Cpjn 19/98, uveřejněném pod číslem 52/1998 Sb. rozh. obč. [srov. bod III., str. 347 (171)], zatímco při úmrtí dlužníka před prohlášením konkursu na jeho majetek se postupuje (přiměřeně) podle ustanovení § 107 o. s. ř., smrt úpadce (jímž se M. B. stal v souladu s ustanovením § 13 odst. 4 ZKV ve znění účinném ke dni prohlášení konkursu dnem vyvěšení usnesení o prohlášení konkursu na úřední desce konkursního soudu) ve druhé, realizační, fázi konkursního řízení řeší ustanovení § 44 odst. 2 ZKV.

45. Věcně mohou být nároky proti zemřelému úpadci vyřešeny pouze v rámci projednání pozůstalosti, přičemž v zásadě přichází v úvahu likvidace pozůstalosti ve smyslu ustanovení § 195 a násl. zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „z. ř. s.“). V každém případě konečné řešení (vypořádání úpadcových dluhů) již není na konkursním soudu, ale na soudu projednávajícím pozůstalost. Před tím, než konkursní soud postoupí věc soudu projednávajícímu pozůstalost, však musí učinit některé procesní úkony v konkursním řízení; ty vymezuje právě ustanovení § 44 odst. 2 ZKV. Především je třeba, aby správce konkursní podstaty zpracoval zprávu o dosavadních výsledcích konkursu; při jejím vyhotovení a předložení postupuje přiměřené podle § 29 odst. 1 ZKV, který se týká konečné zprávy. Konkursní soud musí podanou zprávu přezkoumat a rozhodnout o ní; i on postupuje přiměřeně podle § 29 ZKV (přezkoumání konečné zprávy), přičemž za zemřelého úpadce vstupují do konkursního řízení jeho známí dědici, popřípadě stát. Po schválení zprávy pak konkursní soud zruší konkurs. Smrt úpadce tedy sama o sobě není důvodem pro zrušení konkursu. Musí k ní přistoupit ještě další právní skutečnosti, zejména schválení zprávy správce konkursní podstaty. Jde o zvláštní („složený“) důvod zrušení konkursu. Srov. shodně v literatuře (pro poměry dědického řízení podle právní úpravy účinné do 31. 12. 2013) Zoulík, F.: Zákon o konkursu a vyrovnání. Komentář. 3. vydání. Praha, C. H. Beck 1998, str. 202-203, a obdobně např. Kozel, R.: Problémy konkursního řízení a jejich řešení, Linde Praha, a. s., Praha 2001, str. 322-323, Pohl, T.: Zákon o konkurzu a vyrovnání. Krok za krokem. 2. vydání. Praha, Prospektrum 2000, str. 1188-1189, nebo Zelenka, J. – Maršíková, J.: Zákon o konkursu a vyrovnání a předpisy souvisící – komentář, 1. vydání, Praha, Linde 1998, str. 393-394).

46. Z výše řečeného se podává, že postup podle § 44 odst. 2 ZKV je postupem výjimečným, vyvolaným smrtí úpadce, nadto postupem, v jehož důsledku nedojde (nemůže dojít) k naplnění účelu konkursu (srov. § 1 odst. 1 ZKV) ani cíle konkursu (srov. § 2 odst. 3 ZKV), neboť konkursní řízení na jeho základě skončí bez zřetele k tomu, zda došlo ke zpeněžení majetku náležejícího do konkursní podstaty a aniž bude proveden rozvrh již dosaženého výtěžku zpeněžení majetku konkursní podstaty mezi konkursní věřitele. O tom, že konkursní řízení končí (ve shodě s ustanovením § 44 odst. 5 ZKV) nejpozději právní mocí usnesení o zrušení konkursu, v literatuře ani v judikatuře žádné pochybnosti nejsou [srov. např. též R 52/1998, bod XL., str. 384-385 (208-209)]. Úvahy odvolacího soudu, podle nichž v dané věci nejsou dány žádné důvody, pro něž by nemělo dojít k rozvrhu, byť v rámci „dědického řízení“ (správně pozůstalostního řízení), jak jsou reprodukovány výše v odstavci 8., jsou nemístné již proto, že naznačují, že pozůstalostní řízení je (má být) jakýmsi pokračováním konkursního řízení skončeného postupem podle § 44 odst. 2 ZKV. Tak tomu ale zjevně není, když při (pozůstalostním soudem případně nařízené) likvidaci předlužené pozůstalosti se účast věřitelů zůstavitele (dřívějšího úpadce) odvíjí od nového přihlašování pohledávek do pozůstalostního řízení s možným jiným (i širším) okruhem přihlášených věřitelů (srov. § 238 a násl. z. ř. s.).

47. Skončí-li konkursní řízení, v jehož průběhu nebyla přihlášená pohledávka konkursního věřitele ani zčásti uspokojena z majetku náležejícího do konkursní podstaty úpadce, zrušením konkursu podle § 44 odst. 2 ZKV (pro smrt úpadce), je z hlediska významu předmětu řízení pro poškozeného (konkursního věřitele) při posuzování přiměřenosti délky řízení i při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění v penězích podstatné, že poškozený (konkursní věřitel) neobdržel (v důsledku úmrtí úpadce před rozvrhem nemohl obdržet) v konkursním řízení na uspokojení svého nároku ničeho. Při zrušení konkursu postupem podle § 44 odst. 2 ZKV nevzejde (vzhledem k tomu, že se tak nestalo v předchozím průběhu konkursního řízení, nemusí vzejít) z konkursního řízení na jeho konci údaj o částce, jaké se konkursnímu věřiteli (poškozenému) v konkursu dostalo nebo má dostat na uspokojení jeho přihlášené pohledávky. Význam předmětu konkursního řízení pro poškozeného (konkursního věřitele) lze za této situace určit jen tak, že soud rozhodující o přiměřeném zadostiučinění podle stavu konkursní podstaty ke dni úmrtí úpadce [jež může zahrnovat již dosažený výtěžek zpeněžení majetku konkursní podstaty nebo (též) dosud nezpeněžený majetek náležející do konkursní podstaty] a podle stavu v konkursním řízení uplatněných a dosud neuspokojených pohledávek [vedle přihlášených pohledávek může jít též o pohledávky za konkursní podstatou (§ 31 odst. 2 ZKV) nebo o pracovní pohledávky (§ 31 odst. 3 ZKV)] určí, jaká částka by poškozenému (konkursnímu věřiteli) připadla na úhradu jeho přihlášené pohledávky, kdyby konkursní řízení skončilo (mohlo skončit) rozvrhem.

48. Jde o údaj zpravidla zjistitelný již ze zprávy o dosavadních výsledcích konkursu, kterou správce konkursní podstaty sestavuje podle § 44 odst. 2 ZKV. To, že konkursní soud dosud nerozhodl o zrušení konkursu podle § 44 odst. 2 poslední věty ZKV, nebrání zjištění významu předmětu konkursního řízení pro poškozeného (konkursního věřitele). Takovému kroku zpravidla nebrání ani to, že konkursní soud předloženou zprávou dosud neschválil. Podstatné je, zda zpráva o dosavadních výsledcích konkursu sestavená správcem konkursní podstaty dovoluje přijmout závěr formulovaný v předchozím odstavci.

49. V poměrech dané věci je ze skutkových zjištění soudů nižších stupňů zjevné, že v době, kdy rozhodovaly, již správce konkursní podstaty úpadce takovou zprávu konkursnímu soudu předložil (18. 1. 2018); srov. odstavec 30. výše. Zda šlo o zprávu, na jejímž základě bylo možné přijmout závěr o významu předmětu konkursního řízení pro dovolatelku, však určit nelze, neboť soudy (vedeny nesprávným názorem, že význam předmětu konkursního řízení nelze určit před jeho skončením) z jejího obsahu žádná zjištění nečinily.

50. Právní posouzení věci odvolacím soudem je tedy co do závěru o předčasnosti žaloby neúplné (bez zhodnocení obsahu zprávy správce konkursní podstaty z 18. 1. 2018 minimálně předčasné) a ve

výsledku tudíž nesprávné. Nejvyšší soud proto, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), napadené rozhodnutí zrušil (včetně závislých výroků o nákladech řízení) a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení (§ 243e odst. 1 a 2 o. s. ř.).

51. Jelikož závěr formulovaný v předchozím odstavci sám o sobě postačuje ke zrušení napadeného rozhodnutí, neshledává Nejvyšší soud potřebu se podrobně vyjadřovat k dalším otázkám dovoláním předestřeným; jejich řešení bylo závislé na závěru o předčasnosti žaloby a odvolací soud se vzhledem k (byť nesprávnému) názoru o předčasnosti žaloby neměl důvod jimi zabývat. V zájmu předejití dalších sporů však Nejvyšší soud připomíná, že podle jeho ustálené judikatury je nárok na zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu nárokem, který může uplatnit pouze poškozený účastník nepřiměřeně dlouhého řízení; srov. např. důvody rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 23. 5. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2243/2011, uveřejněného pod číslem 90/2014 Sb. rozh. obč. [ústavní stížnost podanou proti tomuto rozhodnutí odmítl Ústavní soud usnesením ze dne 13. 3. 2014, sp. zn. III. ÚS 3197/12, které je (stejně jako další rozhodnutí Ústavního soudu zmíněné níže) dostupné na webových stránkách Ústavního soudu] nebo důvody rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 24. 4. 2019, sp. zn. 30 Cdo 1724/2017 (ústavní stížnost podanou proti tomuto rozhodnutí odmítl Ústavní soud usnesením ze dne 17. 9. 2020, sp. zn. III. ÚS 1877/20). To, že manžel úpadce se ohledně nároku, jenž mu vzešel z vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví manželů zaniklého prohlášením konkursu na majetek úpadce (srov. § 26 odst. 1 ZKV ve znění účinném v době prohlášení konkursu na majetek M. B.), stává přihlášeným věřitelem, aniž by pohledávku musel přihlašovat do konkursu, až dnem vzniku tohoto nároku (v daném případě dnem právní moci rozsudku soudu o tomto vypořádání) plyne jak z ustálené judikatury Nejvyššího soudu [srov. R 52/1998, bod XXXIV. str. 380 (204), nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 6. 1999, sp. zn. 31 Cdo 1908/98, uveřejněný pod číslem 20/2000 Sb. rozh. obč.], tak (od 1. 5. 2000, pro společné jmění manželů) z ustanovení § 26a odst. 3 ZKV. O tom, že žalobu o vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví manželů zaniklého prohlášením konkursu na majetek úpadce byl oprávněn podat (takové soudní řízení zahájit) nejen správce konkursní podstaty úpadce, nýbrž i úpadcův manžel, Nejvyšší soud žádné pochybnosti rovněž nemá.

52. Zbývá dodat, že okolnosti, jimiž by bylo lze odůvodnit, že délka konkursního řízení, které ve své druhé, realizační, fázi od doby, kdy v něm dovolatelka začala vystupovat jako přihlášený věřitel (21. 11. 2003), do dne, kdy úpadce zemřel (29. 12. 2016), trvalo více než 13 let, je délkou přiměřenou, by musely být vskutku mimořádné. Bez skutkově podloženého závěru o těchto „mimořádných“ okolnostech (vycházejícího z povinnosti tvrzení a důkazní povinnosti žalovaného) lze takovou délku konkursního řízení míti za zjevně nepřiměřenou.

53. V další fázi řízení odvolací soud nepřehlédne, že konkursní řízení vedené na majetek M. B. v mezidobí již skončilo usnesením konkursního soudu ze dne 12. 6. 2019, č. j. K 9/97-762, které nabylo právní moci dne 24. 7. 2019.

54. Stejně tak odvolací soud nepřehlédne, že podle ustálené judikatury Nejvyššího soudu představované rozsudkem ze dne 19. 11. 2014, sp. zn. 30 Cdo 3850/2014, uveřejněným pod číslem 37/2015 Sb. rozh. obč., představuje ustanovení § 31a odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb. způsob vypořádání vztahu mezi účastníky, který vyplývá z právního předpisu. Bez ohledu na to, který z účastníků a v jakém rozsahu napadne odvoláním rozsudek soudu prvního stupně, tak nemohou ani dílčí výroky o poskytnutí přiměřeného zadostiučinění nabýt samostatně právní moci a vykonatelnosti. Odtud plyne, že v důsledku odvolání žalobkyně proti bodu II. výroku rozsudku obvodního soudu, se odvolacímu přezkumu otevřelo též posouzení věcné správnosti bodu I. výroku rozsudku obvodního soudu (o něm odvolací soud zrušovaným rozsudkem nesprávně nerozhodl).